

KRISTUS KUNINGA SUURPÜHA B AASTAL

(Esimene lugemine Tn7 ,2a.13b-14)

Lugemine prohvet Taanieli raamatust:

Mina, Taaniel, nägin öises nägemuses: ja vaata, taeva pilvedega tuli keegi, kes oli Inimesepoja sarnane. Ta tuli elatanu juurde ning viidi tema ette. Ja tema kätte anti valitsemine, au ja Kuningriik. Kõik rahvad, hõimud ja keeled teenisid teda. Tema valitsemine on igavene valitsemine, mis ei lõpe. Ning tema kuningriik ei kao.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps93 ,1. 2-3. 4-5 R:1a)

R: Issand on kirkuse kuningas.

Issand on kuningas, kirkusega on ta rüütatud.

Issand on rüütatud, võimusega võötatud.

Tema on kinnitanud maailma

nii, et see ei vangu.

R:

Sinu aujärg on kindel muistsest ajast,

Sina oled igavesest ajast.

Jõed tõstsid oma häält, jõed tõstsid võimukalt oma häält,

jõed tõstsid oma kohina.

R:

Ülevam kui paljude vete kohin,

võimsam kui meremüha on Issand ülal kõrges.

Sinu seadused on kindlad ja uskumist väärt,

Issand, Sinu kojast pühadus igaveseks ajaks.

R:

(Teine lugemine Ilml ,5b-8)

Lugemine püha apostel Johannese ilmutuse raamatust:

Jeesus Kristus on ustav tunnistaja, esmasündinu surnute seast, maa kuningate valitseja. Tema armastab meid ja on lunastanud meie patud oma vere läbi. Tema on teinud meid kuningateks ja preestriteks Jumala, oma Isa ees. Temale olgu kirkus ja võim igavesest ajast igavesti. Aamen.

Vaata, ta tuleb taeva pilvedega ja kõikide silmad saavad teda näha, ka nende

silmad, kes tema läbi torkasid, ning kõik rahvad maa peal nutavad tema pärast.

Jah, aamen. Mina olen alfa ja oomega, ütleb Issand - Jumal, kes on ja kes tuleb

- Kõigeväeline.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Mk 11,9.10)

Halleluuja. Kiidetud olgu, kes tuleb Issanda nimel,

kiidetud olgu meie esiisa Taaveti kuningriik. Halleluuja

(Evangeelium Jh18 ,33b-37)

Lugemine püha Johannese evangeeliumist:

Sel ajal küsis Pilaatus Jeesuse käest: "Kas sina oled juutide kuningas?" Jeesus vastas: "Kas sa ütled seda omast peast või on seda sulle keegi minu kohta

öelnud?" Pilaatus kostis vastuseks: "Kas olen mina siis juut? Sinu oma rahvas ja ülempreestrid on sind andnud minu kätte. Mida oled sa teinud?" Jeesus ütles:

"Minu kuningriik ei ole sellest maailmast. Kui mu kuningriik sellest maailmast

oleks, küll siis mu sulased oleksid võidelnud, et mind ei oleks antud juutide kätte. Aga minu kuningriik ei ole sellest maailmast." Pilaatus ütles: "Ja siiski, kas Sa oled kuningas?" Jeesus vastas: "Need on sinu sõnad, et ma olen kuningas. Selle jaoks ma olen sündinud ja tulnud maailma, et tõest tunnistada. Ja igaüks, kes on tõe seest, see kuulab minu häält." See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Maailma ajaloo on olnud igasuguseid huvitavaid õpetusi ja uskumusi: näiteks selline, et meie maakera sees on veel teine maakera, mis on pealegi välimisest suurem. Naljakas mõte... kuid ülekantud tähenduses ei pruugigi see sugugi nii vale olla. Kalender, mille järgi me elame, loendab ringe, kui mitu korda on planeet Maa Kristuse sünnist saadik ümber Päikese tiirelnud, kuid sisaldab endas ka kirikuaasta, mis toob igavikulise väärtusega sündmustiku ikka ja jälle meie silmade ette.

Täna me tähistame kirikuaasta viimast pühapäeva. Me täname Jumalat kõige eest, mis sellel aastal on korda läinud, me palume Jumala õnnistust edaspidiseks ja andestust oma pattude eest, ning loeme koos patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, see oli aasta 1925, kui Kristus Kuninga suurpüha katoliku kirikukalendrisse kanti - ajajärk, mil Euroopa monarhid olid just kaotanud oma reaalse võimu. Nii mitmeski Euroopa riigis üritati taasleida ühtset rahvuslikku sümbolit ning tuua kukutatud valitsejad tagasi troonile, kuid sellest ei tulnud midagi välja. Ilmalikust vaatenurgast oli kuninga-idee siis juba ajast ja arust, ning seda põhjusega. Inimkonna ajalugu toob meile liiga palju näiteid, kui kerge on ainuvalitsust eksiteele juhtida. Ükski inimene ei suuda tervet riiki üksinda valitseda - ta vajab informatsiooni, ning on juba seeläbi täielikus sõltuvuses oma lähikondlastest. Need aga jätavad oma valitseja tihti infosulgu, õpivad peagi tema nõrkusi ja isegi voorusi enda huvides ära kasutama. Ainus võimalus, mis valitsejale selle stsenaariumi vältimiseks jääb, on ettearvamatu ja hirmutav julmus, mille all kannatavad lõpuks kõik kodanikud.

Teisest küljest vajab inimühiskond korda ja struktuuri, ning ainuvalitsejas on nii lihtne näha selle korra garantiid. Kahjuks asetub kuningas sisuliselt väljaspoole moraalnorme ja seadust, nagu seda tänapäevagi diktaatorite puhul selgelt näha on. Seetõttu elavad ainuvalitsejad pahatihti mõttetult pillavat elu, sest paljutki, mis teiste inimeste puhul oleks loetud ebaõigluseks või patuks, oli neile lubatud kui lihtsalt võimu ilming. Monarhid olid justkui pooljumalad, ning vähe oli neid, kes julgesid oma valitsejaid avalikult kritiseerida. Kuningas oli püha ning tema alamad pidid olema valmis tema eest surema.

Muidugi oli ka tänase kirikupüha sisseviija, paavst Pius XI, ise samuti ainuvalitseja - kirikujuht, kellel oli sel hetkel rohkem võimu kui paljudel tema kaasaegsetel kuningatel. Aga temagi teadis, et tõeline ja ideaalne kuningavõim kuulub Jumalale.

Juba Vanas Testamendis, esimeses Saamueli raamatus, seisab kirjas: "Jumal ütles Saamuelile: "Hoiata rahvast ainult ja kuuluta neile selle kuninga õigust, kes hakkab nende üle valitsema!" Ja Saamuel kõneles kõik Issanda sõnad rahvale, kes nõudis temalt kuningat. Ta ütles: "Niisugune on selle kuninga õigus, kes hakkab teie üle valitsema: ta võtab teie pojad ning paneb nad oma sõjavankrite peale ja ratsahobuste selga või laseb neid joosta oma sõjavankri ees; ta paneb neist enesele tuhandepealikuid ja viiekümnepealikuid; ta paneb neid kündma tema kundi ja lõikama tema lõikust ning valmistama temale sõjariistu ja vankrivarustust; ta võtab teie tütreid salvisegajaiks, keetjaiks ja küpsetajaiks; ta võtab teie parimad põllud, viinamäed ja õlipuud ning annab oma sulastele; ta võtab kümnist teie viljapõldudelt ja viinamägedelt ning annab oma hoovkondlastele ja

sulastele; ta võtab teie sulased ja teenijad ja parimad noored mehed, nõndasamuti teie eeslid, ja paneb oma tööle; ta võtab kümnist teie lammastest ja kitsedest ning te peate olema temale sulasteks. Ja kui te siis kisendate oma kuninga pärast, kelle te enestele olete valinud, siis Issand ei vasta teile." Aga rahvas tõrkus kuulmast Saamueli häält ja nad ütlesid: "Ei! Meil peab olema kuningas." (1Sm 8,8-19)

Inimene on olnud alati halb valitseja, ükskõik mis tiitlit ta seejuures kandis. Tegelikult oli iisraeli kohtumõistja Saamuel midagi veel enam kui kuningas, sest ta oli ilmaliku valitsemise kõrval ka ülempreester. Ometi võis Saamuel oma eelkäija ning õpetaja Heeli puhul näha, kuidas Jumal tolle maha jättis ja tema poegadele prohvetlikku annet ei saatnud. Israeliitide vanatestamentlik teokraatia - ehk olukord kus ühe isiku kätte oli kogunenud nii ilmalik kui vaimulik võim - oli juba Saamueli kohtumõistjaks saamise ajal sisuliselt ammendunud, ja rahvas oli rahulolematuks muutunud.

Neist aegadest on möödunud kolm tuhat aastat, kuid aeg-ajalt kordub ikka ja uuesti kuldvasika lugu: Jumalat tahetakse esitada mingil nähtaval ja lausa käegakatsutaval kujul. Ikka ja jälle on inimesele tema saatus nii abstraktne ja kättesaamatu, et ta üritab haaramatut vägisi haaratavaks teha. Kuid nähtamatust Jumalast nähtava kuju tegemine ei lahenda inimese elumüsteeriumi.

Maapealset paradiisi ei ole võimalik inimliku tarkusega ehitada. Kõik, kes seda on püüdnud, löid pigem maapealse põrgu. Ja seda me oleme õppinud, et inimväärne elu saab alguse seestpoolt, sünnib paljude inimeste koostöös. Kuid inimese mõtteid, tema südametunnistust, ei tohi keegi teine inimene valitseda. Siin on Jumal tõesti meie südamete ainus valitseja ja tema nähtamatu sekkumine peab jääma avatuks igaühele meie seast. Sest: "Jumala riik ei tule ettearvatavalt. Siis ei saa öelda: "Ennäe, siin!" või "Seal!", sest vaata, Jumala riik on seespidi teie sees!" (Lk 20-21). Amen.